

neuze amoebendysenterie, een klinisch, zoowel als pathologisch-anatomisch zeer karakteristieke vorm, die onder ongunstige omstandigheden (jonge cultuurondernemingen) niet zelden gezien wordt. Ook zou men de neiging genoemd willen zien der amoeben, om zich in *locis minoris resistentiae* te nestelen (typhoied-zweren, een ongunstig samentreffen!). Tegen den term „cystendrager”, die burgerrecht dreigt te krijgen, bestaan principiële bezwaren: welke opvatting men ook huldigt, de „drager” is een *amoeben*-drager, en kan dan intermitterend *cysten uitscheiden*.

De bespreking der therapie is zeer algemeen gehouden, voor aanwijzingen en doseeringen wordt naar de goede bronnen verwezen.

Bij de epidemiologie en voorbehoeding vindt men terecht den nadruk gelegd op de beteekenis van de besmetting der kleine waterstroompjes en de groote waarde der theeprophylaxe op de ondernemingen.

Over het geheel een vlotgeschreven, uitstekend geïllustreerd boekje, dat de kennisneming zeer waard is

SNIJDERS

Grundriss der Physiologie. I. Biochemie van C. OPPENHEIMER.
5e uitgaaf. Leipzig 1925. Geb. 17 Mrk.

Na drie jaren alweer een oplage van dit uitstekende leerboek. Het is iets uitvoeriger geworden: bijna elk hoofdstuk heeft een paar bladzijden, bijna elk paragraaf een paar regels gewonnen. Omgewerkt zijn de hoofdstukken: vitamines, chemische regeling der lichaamstemperatuur („warmtestofwisseling”) en dat over de spiertheoriën. Ook in deze omgewerkte afdeelingen treft het talent van den schrijver de feiten in een organisch verband te brengen. Hoe beknopt het boekje ook is (thans 376 bladzijden gr. 8°), toch geeft het een groote hoeveelheid uitstekend geordende kennis, waar de scheikundige gebeurtenissen in het lichaam in hun oorzaken, gevolgen en samenhang op boeiende wijze verhaald worden.

Merkwaardig doet het aan, dat de schrijver in de inleiding waar hij de energetiek der spier-contractie noemt, alleen de „classieke onderzoeken van MEYERHOF” aanhaalt. Moest HILL hierbij vergeten worden?

G. VAN RIJNBEEK.

Insulin. Darstellung, Chemie, Physiologie und therapeutische Anwendung von dr. H. STAUB. Verlag von JULIUS SPRINGER. Berlin. IIe Auflage.

Over den eersten druk schreef ik: Alles bij elkaar een handig boekje, waarin veel staat, dat voor hem, die met de stof eenigszins vertrouwd is, een goed hulpmiddel is, doch voor degenen, die zich in het diabetes- en insulinevraagstuk willen inwerken, alles in te gecompliceerden vorm biedt.

Wat den tweeden druk betreft, mag ik zeggen, dat ze inderdaad een verbeterde is. De druk is aangenamer en daarbij is 't veel overzichtelijker, minder gecompliceerd geschreven, zoodat de niet ingewijde makkelijker dan vroeger zijn weg in den doolhof van meeningen, opvattingen, onderzoeken kan vinden.

De indeeling is gelijk gebleven. Het klinische gedeelte is bijna geheel onveranderd. Nieuw is een gedeelte, waarin enkele diabetesgevallen behandeld worden, die ongevoelig voor insuline bleken. Maar verder vinden wij nieuwe verslagen over den enormen aanvoer van de litteratuur van het diabetes- en insulinevraagstuk. Beide gaan samen en 't blijkt, dat 't niet de kleinste verdienste van het insulinehormoon is, onze kennis ten opzichte van 't diabetesvraagstuk verruimd te hebben, daarbij echter nog talrijke vraagteekens achterlatend. De lezer van dit betrekkelijk kleine boekje vindt dit alles — de nieuwe opvattingen omtrent het chemisme van de suikerstofwisseling — de glycogeenvorming — het ontstaan van de ketose — goed gerangschikt en beknopt weergegeven.

D. VAN DER BERGH.

De scheikunde der eiwitten door Dr. IR. J. POHLMANN. Uitgevers-Vennootschap Futura, Leiden. Prijs f 7.50, 249 bladz., behalve de inhoudsopgave en tabellen over eigenschappen der aminozuren en samenstelling der eiwitstoffen.

De schrijver heeft een goed werk gedaan met het schrijven van dit boekje, waaraan klaarblijkelijk zeer veel arbeid is besteed. Het is zeer helder geschreven en geeft veel literatuuropgaven en kan zeer worden aanbevolen voor studenten in chemie en ook geneeskunde. Natuurlijk zijn er wel opmerkingen te maken; zoo zou ref. willen opmerken, dat afgezien van de vele drukfouten de taal niet overal even fraai is. Om te beginnen zou hij liever willen spreken van eiwitstoffen dan van eiwitten. Dan schijnen hem uitdrukkingen zooals MILLONSche- en PAULYSche reactie ook niet goed Hollandsch. Dr. POHLMANN geeft allereerst een aardig overzicht over de ontwikkeling der eiwit-chemie, waarin wij nog eens weer zien, hoe langzaam men op dit gebied vooruit is gekomen en ten koste van welk een ontzaglijken arbeid. Dan volgt een hoofdstukje over algemeene eiwitchemie, waarin ook de verdeeling der eiwitstoffen in groepen wordt behandeld. Over de opvatting van den schrijver, dat de fibrine door enzymwerking (fermentwerking zegt de schrijver) uit een metaglobuline ontstaat, zou veel te schrijven zijn. Vooral voor beginners lijkt het ref. ook niet zeer duidelijk, dat er gesproken wordt van nuclealbuminen, verbindingen van eiwitstoffen met nucleïnen, bijvoorbeeld de caseïne, en van nucleïnen, verbindingen van eiwit met phosphorzuur of met een nucleïnezuur. Ref. zou hier liever onderscheiden nucleoproteïden, verbindingen van eiwit met nucleïnezuur en daarnaast nuclealbuminen of beter phosphoglobulinen, zooals caseïne en vitelline. Deze laatste eiwitstoffen toch komen wat oplosbaarheid betreft het best overeen met globulinen terwijl zij goed van nucleoproteïden moeten worden onderscheiden. Nucleïne noemt men veelal de stof, die uit nucleoproteïden ontstaat door werking van maagsap. Een zeer groot deel van het werkje wordt terecht ingenomen door de bespreking der aminozuren. Misschien had nog iets meer gezegd kunnen worden omtrent mogelijke andere koppelingen in het eiwit dan de peptidebindingen. Maar nog eens het boekje verdient alleszins alle aanbeveling.

RINGER.